

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg előfizetésnek:
 Budapest: Goldberger A. V. és
 Eckstein B. hird. irod. Bácsban:
 Schalek H., Dukas M., Oppellik A.,
 Daube G. L. és társai és Herold.
 Brnben: Stern M.

Nyitási díj 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése.
 Ide küldendők az előfizetési díjak
 nyitlerek és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Szülőink reconstructioja!

»Segíts magadon s megsegít az Isten!«

A létért való küzdelem nehéz harcában elvégre is az emberi szellemnek, az emberi energiának kell diadalmaskodnia!

Ugy rendezte be már azt a gondviselés, hogy az emberi tevékenység utjába mind újabb és újabb akadályok gördüljenek, a melyek azonban csak arra szolgálnak, hogy edzzék az emberi akaraterőt, fejlesszék a képességeket, növeljék a tudást s a tudomány hatalmával felfegyverkezve, leküzdjék az összes nehézségeket s a pusztulás nyomán új életet ébreszszenek.

Nem régen volt, a midőn hazánkon egy veszkialtás hangzott keresztül, a melyre megdöbbsent minden hazafi szive!

Nem kevesebbről volt szó, mint arról, hogy egyik nemzeti közkinccsünket végpusztulás fenyegeti!

A meglepetés első pillanatában úgy voltunk a rémmel, mint midőn bennünket nagy veszedelem fenyeget, télenül néztünk vele szemben. Nem a védekezésre gondoltunk, hanem arra, hogy a baj esetleg bennünket nem fog elérni, avagy a pusztulás utjába egy véletlen akadály fog gördülni, s a fenyegető veszélyt el fogja távolítani szőlőszelünköröl.

Fájdalom, ezen szép reményeink nem teljesültek; az egész ország sorsában most már megyénk minden része, s néhány éve

még virágzó szép szőlőinknek sok helyen csak nyomát látjuk a nemzeti közvagyon legnagyobb kárára.

A tizenkettedik óra ütött, már itt az ideje, hogy a pusztulásnak útját álljuk! Vállvetve álljunk sorba, egyik társadalmi osztály támogatása a másikat, mert az egyiknek pusztulása a romlás csiráit veti a másikba is!

Nem engedhetjük azt, hogy az egyes társadalmi osztályok közt az egyensúly megzavarassék, mert az káros visszahatással volna valamennyi társadalmi osztályra, hanem egyesül'nünk kell kettőben, a hazafiságban és a munkában.

A hazafiság legyen azon kiapadhatlan erőforrás, mely nehéz küzdelmeink háborgó tengerén a biztos kikötőbe vezet: az az iránytű, mely minden tévelygéstől megóv; az a búvszer, mely távol tartja tőlünk a vízszavonást; az a hatalom, mely mindnyájunkat egyesítő erejével nagy tettekre vezérel!

Mit tegyünk tehát szőlőszelünk reconstructiojának érdekében!? — Mentsük meg azt az osztályt, a mely a pusztulásnak nem képes ellent állani s legyünk segítségére mindazoknak, a kik kívánják!

Alakítsunk egy részvénytársaságot, a társaság vállaljon el teljesen kipusztult szőlőket átalakításra. A szőlők becslés alapján véssenek át, a gazdák részére biztosítsassék a becsértéknek évenkénti 5 százaléka, a részvényesek kapjanak befektetett tőkék után szintén évi 5 százalékot, a tiszta nye-

remény osztás-ék fel őt részre, annak 1/3 része helyeztessék egy tartalékalapba, egy ötöd része legyen mint superdividenda a részvényeseké, 1/5 része az illető gazdáké.

Ha a részvénytársaság egy megfelelő tőkével megalakulna, az összes átalakítási, igazgatási stb költségeket beleszámítva, számolva az összes esélyekkel, tíz év leforgása alatt a befektetett tőkénél jóval nagyobb tartalékalapot képezhetne, úgy, hogy tíz év leteltével a rekonstruált szőlőket teljesen ingyen adhatná át az illető gazdáknak.

A tartalékalap pedig ismét a fent vázolt módon reconstructióra volna fordítható.

Ha a társaságnak nagyobb tőke állana rendelkezésére, minden évben új tíz éves cyclus volna kezdhető s ily módon lehető rövid idő alatt a nélkül, hogy időközben a gazdák jövedelmükben rövidséget szenvednének, a legszegényebb ember szőlője is átalkatható volna akként, hogy a hazafias munkán kívül egyéb áldozatot senki sem hozna!

Ez volna alapelveiben azon mód, a melylyel nézetem szerint a szőlők átalakításának kérdését legsikeresebben megoldani lehetne és a midőn ezt a lapokban közzé tenni bátor vagyok, felkérem az összes illetékes tényezőket, hogy a kérdés megvitatásához minél többben hozzájárulni s az ügyet sikeres megoldásra juttatni sziveskedjenek.

Alsó Lendván, 1895. november hó.

Szmdias Viktor
 főszolgabíró.

A „Muraköz“ tározója.

A gránátosok.

(Heinetől.)

Franciaországba két gránátos indul,
 Kik Oroszországba kerültek foglyul
 S a mint a németek honába érkeztek,
 Fájdalomtól teiten hajrák le fejüket.

Mert hisz itt hallák a szörnyű történetet,
 Hogy Franciaország örökre elveszett,
 Hogy már esét van verve a nagy, vitéz sereg
 S maga a császár is szintén foglyul esett.

Erre a honfiak könnyekre fakadtak,
 A leverő hirre lettek szomorúak.
 Az egyikök így szolt: »Ah! mint fáj ez nekem.
 Mennyire ég ismét már begyógyult sebem!«

A másik így felelt: »A dalnak vége már,
 Szeretnék meghalni, as élet oly sivár,
 Csakhogy feleségem, gyermekem van otthon,
 Kik pedig nélkülöm éhen halnak, tudom.«

»Mit nekem most asszony, mit nekem most
 [gyermek?]
 As én óhajtásom sokkal messzebb terjed.

Menjenek koldulni, mit bánom én akkor,
 Mikor a császárom, a császárom fogoly.

Tedd meg nekem testvér ez egy kívánságom,
 Ez árnyékvilágot, ha talán itt hagyom:
 Franciaországba vigy magaddal engem,
 Megpihenni csak ott tudok majd a földben.

Es a koporsóba az érdemkeresztet
 A piros szálgaggal kihílt szívemre tedd,
 Es add a kezembe régi fegyveremet,
 A kardomat pedig oldalamra övezd.

Ott fogok feködni s hallgatózni majdan,
 Mint egy katonaér, lent, mélyen a sírban,
 A mig egyszer majd az ágyuk szavát hallom
 S nyertő paripák dobognak síromon.

Akkor bizonyára császárom fog jönni,
 Harcozáltas hangzik, kard csattog ezernyi.
 Siromból kilépek akkor fegyveresen,
 Szeretett császárom, hogy megvédelmezsem.«

M. Z.

Bücsü.

Nagyságos Asszonyom!

Nem tudom, mire fogja vélni, hogy egy Ön
 által már tán rég elfeledt hivo újból fölkeresi
 soraival s hogy engem is egy határozatlan vágy

vezérel midőn Önnek e sorokat írom. — Láttam
 Önt újból s ez az egy az, a mit magyarázatnak
 fölhozhatok. — Igen, láttam Önt s ez felszaggatta
 szívemnek már behegedni készülő sebeit!

Nagyságos Asszonyom! Ön talán már rég
 elfeledte a multnak soha többé vissza nem varáz-
 solható emlékeit. Mert hisz a nő — ingatag; s
 Ön, ki megrabolta keblimnek nyugalmát s meg-
 ölte bennem az örök szerelemben való hitet — Ön
 újból képezhet kivételt! Miért kellett Ön újból
 látnom s miért elevenélnek meg újból szerelmünk-
 nek rég elmúlt napjai? A mint most itt ülök elme-
 rengve a mult emlékein: visszagondolok életem,
 nem életem legszébb napjaira!... Tavasz volt...
 Minden, a mi körülöttünk élt, azt hirdette: mily
 szép azelet, mily boldogok az emberek! Ott állunk
 ez ősi parkban. Körülöttünk a madarak boldogság-
 ról és szerelemlről csicseregtek; s a ak levelei rejtel-
 mesen süttogtak, mintha ssep regéket mondaná-
 nak az aranyhajú tündérlányról és kedveséről, a
 délezeleg királyfirol. — Csicseregés és süttogás viz-
 hangzott sziveinkben s mi boldogok valánk. Ön
 elragadtatva a természet szépségétől, a madarak
 kedves énekétől, néman állt ott s keblemre hajta
 szöke fűrtöt fejeckéjét. — Nem szóltunk egymás-
 hoz; de tudtuk mindketten, hogy sorsunk közös;
 közössé tette az szereimünk! Kéz kezben nyu-
 godott, szív sziven pihent s keblünket eltöltötte
 a szerelem, a boldogság!

Hogy mindennek el kellett mulnia! Nagysá-
 gos Asszonyom! Megfgye-e már Ön öszel e a
 táj arculatát, a mint isseünkent minden hervá-
 dásnak indul? A madarak elköltöztek; s a fák

Választási mozgalmak.

Megyeszerte megindultak a megyei tisztviselői állásokra való jelölések s a választási mozgalmak. — Egyes vidékek értekezletet tartottak és saját jelöltjük mellett már zászlót bontottak. — Folyik a levelezés, ajánlgatás, korteskedés, az utolsó megyei tisztújítás időszakában.

Csak még egyszer s aztán soha többé! A megyei restaurációs eljárás a történelem s az alispán és a szolgabíró az államé lesz. A régi kortesnótáknak majd — 2 század mulva talán akad Káldya, aki mint most a kurucz nótákat, összegyűjti azokat. »Az alispán, az alispán kalapomba rózsát tett s más kortes nótákat majd ábitattal hallgatják unokáink a repülőgép korszakában a jövő dalárdájától, történelmi hangverseny alkalmából a csáktornyai vagy a perlaki állandó színház páholyaiból vagy karzatáról.

Uj idők, uj emberek. A régieké a multak emléke és dicsősége, az újaké a jelen terhe és öröme és a jövő reménye.

Lapunkat több párt kereste fel jelöltjének érdekében. — Mindegyik pártnak joga van lapunkhoz s azért mindegyiknek megnyitjuk lapunk hasábjait. Állást senki mellett nem foglalhatunk, mert lapunk czéljai felül állanak a kortes szolgálatoknak.

Győzzön a jobb s nyerjen a közérdek! Ezt mondja eszünk. — A multban szerzett érdemekért hálások tartozunk lenni! Ezt mondja szívünk. Ugy adja le mindenki szavazatát, hogy az ész és szív egymással ellenkezésbe ne jöjjön!

Ennyit általánosságban a választásokról! — S most átadjuk a helyet az egyes pártoknak.

A perlaki járásbeli megyebizottsági tagok értekezletükön elhatározták, hogy a perlaki főszolgabírói állás betöltésénél Kovács Rezső jelenlegi főszolgabíró megválasztása mellett foglalnak állást. — Kovács Rezső főszolgabíró mellett tömörültek:

Banelly Sándor,	Kmetyok Gyula,
Bartal György,	Krampats József,
Dr. Böhm Sydney,	Peczek György,
Glavina András,	Szabó Imre,
Grécz Alajos,	Sipos Károly,
Herboly Alajos,	Spitzer József,
Hirschler Miksa,	Siefics István,
Hirschmann Lipót,	Vugrin János,
Imrei Ferencz,	Verly Ernő,
Kele György,	Varga János,
Kisfaludy Gyula,	Vizmathy Sándor.

levelei lehullanak; minden pusztává lesz; minden a romlásoság s az enyészet eszméit hirderi. S ha Ön mindezeket látta, nem ebred föl lelkében a gondolat, hogy ilyen a mi életünk, ilyenek reményeink s csalódásaink! — S a mint a leharolt mezőkön, a pusztává vált szántóföldeken tavasszal új élet kel, új virág nyílik: úgy az ember is, ha csalódott reményeiben, nem csügged, hanem reményeinek romjain új remény épül, új hit kel. Csálódtam én is; de e csálódás fölött nem hajtott ki a remény zöld ága, nem hajtott ki s nem is fog kihajítani soha se!...

Feledés! Te sok emberi kinnak s bánatnak enybitője, ki eltakarod a multat bánatával s örömeivel együtt; te voltál egyedüli vigasztalom! Most te is elhagyál s e szív fölzaklatott nyugalmát csak a hálai adhatja vissza!

Nagyságos Asszonyom! Tépje szét e levelet s vele együtt a mult keserü emlékeit! Legyen boldog! Felejtsem el, hisz nem nehéz elfelejteni azt, kit szívünk már megtagadott! S ha látja Jézussal a hervadó virágokat, a hulló leveleket s tán eszébe jut Önnek régi kedvese, kinek reményei s hite a virágokhoz s levelekhez hasonlóan elfűntek: gondoljon csak arra, hogy minden elmúlik, mert örök csak egy: a m u l d o s á g. Legyen boldog! Ezt kívánja hiva,

Béla.

Alsó-Lendva és vidéke megyebizottsági tagjai főszolgabírájukat Szmodiss Viktort óhajtik főjegyzőnek. Szmodiss Viktor megválasztását ajánlják:

Alszeghy József	Kósa János
Antal Dénes	Lendvay Mátvás
Balogh Emil	Magay Géza
Baka Boldizsár	Mocsáry János
Baranyai Kálmán	Mohaupt Osváld
Dr. Berger Ignác	Némethy János
Forintos Titus	Némethy Ferencz
Fuss Nándor	Pollák Lázár
Gaal István	Raj Mátvás
Gálos Pál	Saly János
Hajós Izso	Saly Sándor
Hajós Mihály	Strausz Flórián
Dr. Jóska Fábian	Szabó Döme
Ivánics György	Szalay István
Kajdos Károly	Tóth László
Kiss Pál	Török József

Zsiga Gyula.

* *

Oszinte kérelem

a zalamegyei törvényhatósági tag urakhoz

A vármegyei általános tisztújítás küszöbén tüzzük ki — tömörülve — elvül, hogy mindazokat a tisztviselőket, — tehát a régieket — kik közbizalom folytán választattak jelen tisztí állásaihoz, válasszunk meg újból a megye tisztviselőivé.

Válasszunk meg ismét egyhangulag szeretett és közkedvességű alispánunkat s utána mindazokat, kik régi állásaikban megmaradni ohajtának. Ne indítsunk pártozkodást, ne elkeseredést — talán ez utolsó választással. — minthogy az államosítás úgy sem fog most már messzire nyulni, bizzuk a jövőre őket az állam közvetlen rendelkezése alá.

Atulirottak fent irt elvből kiindulva bizalomteljes kérelemmel fordulunk Tek. törvényhatósági bizottsági tag urakhoz, válasszák meg járásunk köztisztelő- és szeretetben — majd 30 éven át — működő főszolgabíránkat Vranits Károlyt, ki kiváló szorgalma, páratlan tapintatossága és gyakorlati tehetsége által, nehéz időkben is, mint a marhavész dühöngése és a hegyvám váltásági ügyek keresztülvitele alkalmával, nem csak a magas kormány tényleges elismerését, de a járási polgárok közszeretét és tiszteletét is kiérdemelte.

Ő, az igaz, sohasem kérkedett ebbeli kitüntető érdemeivel, hanem azt mindenkor szerény és kedves modorával, méltányos határozataival, pontosságával és határt nem ismerő szorgalmával iparkodott még tényszerűbbé tenni.

Mindezen tényeket figyelembe véve és figyelembe véve azt, hogy ezen tényeket majd 30 éven át fokozatosan gyakorolta, mely eltűnt évek reá nézve lelkiismeretellenes megnyugvást szereztek s új bizalmat megválasztására; ennél fogva teljes bizalommal kérjük a megyei összes bizottsági tag uraktól szeretett főszolgabíránkra adandó szavazatokat, igérvén, hogy mi is szavazatainkkal pártfogoltjukat megtisztelni fogjuk.

Csáktornya, 1895. november 28.

Wranna Frigyes sk.	Mayer Salamon sk.
Szilágyi Gyula sk.	Nuzsy Mátvás sk.
Rosenberg Lajos sk.	Kollay Lajos sk.
Neumann Mór sk.	Kollárics Imre sk.
Morandini B. sk.	Kotter Márton sk.
Bernyák Károly sk.	Krauthacker J. sk.
Pruszátz Alajos sk.	Kozma Márton sk.

bizottsági tagok.

Különfélek.

Minvervés. Az igazságügyi m. kir. miniszter Ruesz József keszthelyi kir. járásbírói irnokot, a csáktornyai kir. járásbíróhoz kir. segéd-telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hoffmann (Honfi) Lőrincz ráczkanizsai áll. elemi iskolai rendes tanítót jelen minőségében a zrinyifalvai, Szabolics Stefánia egyedutai áll. elemi iskolai tanítónőt pedig ugyancsak jelenlegi minőségében a perlaki áll. elemi iskolához helyezte át.

Minvervés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Krampatics József okl. tanítót a ráczkanizsai állami elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

A helybeli Kisdödörv-Egyesület választmányi gyűlést tartott Ziegler Kálmán kir. közjegyző elnöklete alatt e hó 27-én. A kir. tanfelügyelő felhívására kimondja a választmány, hogy a kisdödörv intézettel kapcsolatosan a tavalyihoz hasonlóan az idén is szervez tanfolyamot az állandó menedékházak vezetésére alkalmas dajkák képzésére. — Gondnok meglévő jelentését, kiténik,

hogy az egyesület vagyona az iskolai év elején 3333 frt 81 krt tett ki, mely összeg nagyjórésze alapítványokból áll s mint ilyen tökéskítettik. Az egyesület tavalyi kiadásai 763 frt 72 kr-ra rugtak. Miután a számdzások a felügyelő-bizottság által jóváhagyattak, a választmány azokat a fölmentés megadására czéljából közgyűlés elé terjeszti. — Az idei tanév költségtétele 1015 frt kiadással szemben 713 frt 81 kr. bevételt tüntet fel, s így a hiány 301 frt 19 kr-ra rug, melynek alapján államségélyt kér az egyesület. A közgyűlést a választmány december 8-án délután 4 órára tüzi ki a szokásos tárgyszorozattal.

A Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársasága rendkívüli közgyűlést tartott Szeivert Antal igazgató elnöklete alatt mult hó 28-án. Szó volt arról, hogy az alaptőke gyarapítására újabb részvényeket bocsássanak ki. Az igazgatótanács maga kétszáz darab 400 frtos részvényt akart kibocsátani s ily értelemben terjesztette is elő javaslatát az igazgató által. Hogy azonban nem volt népszerű e tervezet, kitént csakhamar abból a heves vitából, mely az előterjesztést követte. Az ellenzéknek szószólója Ziegler Kálmán kir. közjegyző volt, ki rámutatván a pénzügyi viszonyokra nem valami kedvező tünetekre, elégségesnek találná, ha csak 100 darab részvényt bocsátanának ki s annak névértékét 500 frtban állapítanák meg. Hosszabb vitakozás után végre szavazással döntöttek az igazgatózás javaslatának sorsa fölött, melynek eredménye az lett, hogy az igazgatózás javaslatával szemben 125 szótöbbséggel Ziegler Kálmán indítványát fogadták el.

Meghívó. A Csáktornyai Kisdödörv-Egyesület jövő vasárnap, december 8-án d. u. 4 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre tagjait az elnökség ez uton is meghívja.

— **A dráva vásárhelyi legények.** Mult hó 25-ikén a csáktornyai országos vásár után három dráva-vásárhelyi legény részeg állapotban hazafelé menet, a zagorjai vasút órét megtámadták s annyira megverték, hogy eszméletét veszítette. A segítségére siető feleségét szintén jól elverték. Együttal elvitték az őrnéhány szerszámát is. A dráva vásárhelyi legényekről különben más roszt is beszélnek. Lopnak, betörnek a mézarszékbe, magtárba sat. Ajánljuk őket az illető hatóság figyelmébe!

Dajka-tanfolyam. A siker, melylyel a dajkáképző-tanfolyam szervezése tavaly járt, rábirta a kir. tanfelügyelőiséget, hogy az idén is hasonló tanfolyamot szervezzen Csáktornyán, az itt fennálló jó hírű kiseddóvó intézettel kapcsolatosan. Mint lapunk más helyén írjuk, a helybeli kiseddóvó-egyesület nem idegenkedik a tanfolyamnak rendezésétől s így már bizonyos, hogy állandó menedékházak vezetésére alka mas dajkák képzésére ez iskolai év folyamán városunkban tanfolyam szerveztetik. Ez a tanfolyam, mely szintén 6 hónapig fog tartani, a pályasony után nyílik meg s ügyében a pályázati hirdetés a legközelebb ki fog iratni.

Már e hiten fogják a magyar osztály-sorsjáték második és lözhúzását megtartani, és azért igen ajánlatos, ha a sorsjegyek vételére mielőbb mindenki elhatározza magát, mert tekintve azon nagy érdeklődést, a melylyel ezen sorsjegyek iránt mindenütt viselkednek, igen könnyen megeshetik, hogy az utolsó napokban egyáltalán nem lehet kapni sorsjegyeket és ezen érdeklődés annál is inkább indokolt, mert vajmi kevés azon sorsjegyek száma, a melyek oly nyerési esélylyel bírnak, mint ezen sorsjáték sorsjegyei, a hol 90.000 sorsjegy közül 21.499 nyer és a számos tek utólya nyereményen kívül még egy hatszáz ezer koronás jutalomdíj is most jön húzás alá. Ezen sorsjátékra legajánlatosabb ha a sorsjegyeket az általános kedvelt Schröder Rob. Th. cégénél (Budapest, IV., Károly-körút Károly kaszárnya 28.) szerezzük be. Mrt ezen cégnek a szerencse mindig kedvez és 25 éves fennállása óta megbízóinak sok millió nyereményt fizetett ki s a legutóbbi időben is Schröder Rob. Th.-nál számos fő és jelentékeny nyereményeket nyertek meg.

Marácsonyi díszítések gyönyörű válasz tékban kaphatók Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán.

Pályázati hirdetés. A zalavarmegyei ált. tanító-egylet központi választmányának 1895 október hó 27-én hozott határozatából kifolyólag a jövő év folyamán Budapesien megtartandó rendezési közgyűlés ünnepességének emléke szőlőjából pályázatot hirdet a központi előadásra. — A pályázatok a következők: »Haza-festő ünnep rendezése a népiszkolában. különös tekintettel Zala megye eihnyit nagy férfiak emlékezetére; — továbbá »A tanító s nemzetiségi vidéken, mint a magyar állameszem terjesztése. — A pályázók a tételek közül szabadon választhatnak. A kéziratok idegen írással, a szerző nevét magában foglaló zárt jellegű levélkének kíséretében május hó 1-ig a központ előkéséhez intézendők. A pályadíj 50 drb. arany-korona. — A pályadíj a legjobbak talált abszolút becslő munkának íteltek oda, mi azonban nem zárja ki, hogy a második legjobbnak talált munka is esetleg jutalomban ne részesüljön. Csakis egyesületi tagok pályázhatnak. — Csáktornyán, 1895. nov. hó 18 an. — Felmentéri Albert előnk. Zrinnyi Karoly főjegyző.

»Az ezeréves Magyarország és a Milleniumi kiállítás» című remek díszmű megjelenik kéthetenként összesen 12 füzetben. — Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán.

A hölgyvilág figyelmébe. A lirott tisztelettel tudatom a mélyen t. Hölgyvilággal s a nőparúgy barátaival, hogy a m. kir. nőpariskolában 11 éven át közmegelegedésre viselt tanítónői állásomtól megváltam, hogy e jelen évben ugyanon berendezett s a kor kívánalmainak megfelelő, már 1879 óta fennálló saját magán női-ruha szabászati s varró iskolámat fordíthassam teljes erőm és igyekezetem. — Intézetemben a mértékvetelt, mintarajzolást, szabást és ruhavarrást saját rendszerem szerint tanítom s vezetem, mely rendszer egyszerű és praktikus voltat több énem, okmány s kitüntetés igazolja. — Ruhák énem, okmány s kitüntetés igazolja. — Ajánlom főtetelek mellett lakás- s teljes ellátásra. Ajánlom továbbá többszöri kitüntetésben részesült »Női-ruha szabászati kézikönyvem« (Abrakkal s mintákkal) mely magyar és német nyelven már a lil. ki-

adást érte el, s a nagyműtősi vallás- és közoktatásügyi miniszter által a leányiskolák számára megszerzésre, s a munkatanítónőknék mint segéd-tanfönyő ajánlatot. — Ugyancsak ajánlom saját rendszerű »Mértékveteli jegyzőkönyvem«, mely mindkettő nálam kapható. Tankönyv ára 2 ir. Vidékre 2 ir. 10 kr. Mértékveteli jegyzőkönyv 6) kr. Vidékre 70 kr. Magamat a m. t. Hölgyvilág már eddig is tapasztalt kegyes jóindulatába s partfogásába ajánlom maradtam kiváló tisztelettel ö z v. Lengyel Samuelt, Budapest, VIII., Szentkirályi- (Ösz-) utca 3. szám 22. ajtó.

— A legjobb karácsonyi ajándék gyermekek számára. Majdnem óriási sikert ért el az utolsó évtizedben egy játék és foglalkoztatószer gyermekek számára, a mely külső alakjával keveset mutat, melyben azonban minden más játékszerrel szemben oly sok előny foglalatik, hogy neki tényleg egy magas, maradandó érték tulajdonítható. Mi a Richter F. Ad. és társa bécsi cégnek Horgony Kőépítészkereskedő írjuk. A technika minden ágazatában való haladás kor-szakában igazán értékkel bír, ha már a gyermekben a forma és alaki szépség iránti érzék éles-teszik és hogy ez más foglalkoztató szer által hasonló tökéletes módon el nem érhető, azt bizonyítja egy tekintet az alakított mintalapokra, a melyek könnyű mintával kezdve, lassanként ne-hezebb mintára térnek át. — Maguk a kövek igen tisztán vannak kidolgozva és lehetővé teszik a gyermekeknek a könnyű és biztos felállítását, — Egy nem megvetendő előnye továbbá a szekrényeknek azok nagy tartóssága, mert esetleg elve-szett kövek mindenkor pótolhatók és maguk a szekrények is kiegészítőszekrények hozzáváárlása által tervszerűleg nagyobbíthatók.

Rika sorsjegye. A népszínház legjobb eredeti operettjével; Márkus József és Szabados Béia »Rika«-jával sokan csináltak főnyereményt, Legelőször is maga a közönség nyert egy jóízű operettet, mely egy mulatságos, derült estét szerez neki l a népszínház igazgatója egész sorát a szuflot házaknak; az operettben szereplő színészek pompás szerepeket s a szerzők, a díj-össégen kívül, mely a magaslatló kritikákban kijutott nekik, csengő aranyakat, melyeket tanteimékben szedegestnek fel a színház főpénztárána! — Ez az előre meg lehetett volna jósinni. Hiszen az operett maga is egy főnyereményen fordul meg — A librettistának, ha nem is Heine—, de egy Heintze—i ötlete támadt és egy szép cigány leányt; Rikával megülett az osztálysorsjátéknak hatvan ezer koronás főnyereményét s ebből származnak azok a jóízű, bohókás jelenetek, melyek egész estén át kacagtatják most a népszínház közönséget. — Ime, mi mindenre jó az osztály-sorsjáték! — A szép Rika bizonyára halával fog visszagondolni arra az osztálysorsjegyre, melyen közönség, színház, szerzők és ő maga is nyert. Nem csodálók, ha az operett zeneszerzője, Szabados Béia, a ki olyan pompás melódiaikkal fűszerezte a legjobb magyar operettet, még egy kuplét szöve belé, melynek ez lenne a refrainje:

Emberek siessetek
Ostálysorsjegyet vegyetek,
December hatodika
Lesz a sorshúzás napja,
Hullanak a százezrek...
Siessetek! Vegyetek!

Mosinger R. utóda (Tomann A.) varazsdi fén, képzés helybeli új kirakata a legszebb, gyönyörű kivitelű fényképekkel ékesedik — ajánljuk ezen jeles fényképezési műintézetet l. olvasóink figyelmébe. Karácsonyi és újvi ajándéku különösen alkalmas egy jól sikerült arckép.

»Muraköz és Neps« Gönczi Ferenc jeles néprajzi műve megjelent és kapható Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyán. Ára 2 ft

C S A R N O K.

A polgári házasságról.

Jelentse ki Mitugrász Diocézius, hogy házasságra óhajt lépni Kopárszirth Mimosával. És Mitugrász Dioczeius ajka kijelenti a boldogító és sóvár vgyáyat, a mire Mimosá ajkai is megnyíladoznék édes kijelentésekre és a házasságtól a m. kir. állam nevében házastársaknak jelenti ki a boldog halandókat. — Vegyük ehhez, hogy a végrehajtásra vonatkozó rendeletek egy helyt se zárják ki, sőt a nyilvánosságot igénylik — a nészna-

gyot, nászasszonyt, vőfélyt sőt még a vig-ság-eresztő vályogvelő művészársakat sem, habár nem remélhető, hogy a m. kir. házasságtól hivatalában rázendíthet Mendelsohn nászindulója, de hogy a nászsereg a polgári aktustól zeneszóval fordul ki, ezt már a magyar virtus és tempó így igényli.

Egy bizonyos adag heroismus kétség-telenül kell a szemérmes menyasszonynak, hogy a mit a kedves mamája nem így csinált, ahhoz ő tapasztalatlan létére belekezdjen. A tplomom márványoszlopai előtt tér-delve vallásos megadással, ajkáról a szemérem zárat levette a kenetes pap előmondása, de a mikor a bajszos bácsi egyszerűen a § ridegségével hívja nyilatkozatra, az bizony olyan penitencia, hogy a kik hamarosan elmondották: »beszéljen a mamával«, azok, ha lulságos meleg is volt a nyár. már csak október hó elseje előtt kívánkoztak asszonyokká lenni. Pedig nincs abban semmi. — Meg vagyok róla győződve, hogy most, október hó elseje után is minden valamire legény kap feleséget. Mert a világi törvény nem lehetne olyan drákói, hogy az embereket erről az őseinktől öröklött jó szokástól elterelne.

Nem félek én attól, hogy a stóla meg-fogy, mert ezental is ki fogjuk kérni frigyűnkre az ég á'dását. — A kik meg nem kérik ki? Hiszen azoknak a stóláján ugy is álok lenne.

Mégis legérdekesebb az új és társadal-munkat csakugyan átalakító instituczióban, hogy az állam hivatalos gyászra kötelezi a nőt — Novella írók tehát legközelebb ilyen thémákat fognak kidolgozni:

Holdvilág Lugas. A komló levélen be-szűrőzik a holdvilág ezüst fénye Gyászru-hában de azért mosolygó viruló arccsal hallgatja egy a földön térdelő entuziasista fiatalember beszédét.

— Nagysád! A szavak képtelenek ér-zelmeim kifejezésére. Szeretem önt lángolóan és hűséggel Szerelm! lángom oly magas, mint a kieli ünnepélyeken Vilmos császári nak tiszteletből fölygújtott tűzoszlop, hűsé-gem olyan álandó, mint egy szent bernard-kutyáé. Ajándékozom meg kezével.

— F atalemb ne tüzesekezdjék. Tudja; hogy még é g nem lehetek az öné.

— De igen! — szónokol a fiatalem-ber. Csupán azt kockáztatja, hogy a nyil-vánosság ki fogják zárti esküvőnkön.

— Nem értem! — felel a menyasszony.

— Pedig igen egyszerű. A kit a köz-vélemény házásoknak tart azoknak házasságtötésénél kizárja a nyilvánosságot. — Tartson minket is.

A menyasszony hihetőleg ráút a he-ves fiatalember kezére. Egyébként, hogy a novellairók hova lyukadnak ki, ez mindig kiszámíthatatlan.

Esze.

— Magyar Ostálysorsjáték sorsjegyei kaphatók Csáktornyán Fischel F. (Strausz Sándor) könyvkereskedésében.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve poljičke tiende se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fisehel Filipova kam se prodajata i obmanu pošiljaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svakog tjedna jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanu se poleg pogodbe i šal računaju.

Navuk iz naravoslovja.

XI

Nastavek

od grmljavine bliskanja i stréle.

Nn odkud munjine vu oblakih? — Nekoji vučenjaki raztolnačuju to ovak, da ona nastaje s toga, kaj poleg vetra vudri oblak vu oblak. Nu pored toga zroka mora jih biti i drugih. morebiti i važnijih; ar to već znate, da se munjina probudjuje ne samo trenjem, već i drugim načini. Gde bilje raste, gde ogenj gori i dišu, tu se munjina razvija i vu zrak diže. — Samo h'apjenje vode more biti jeden od glavnih zrokov munjine zračne.

Kada električna iskra skače iz jednoga oblaka vu drugi, to vidimo bliskanje; a kad vudri vu hiže, dréve, i drugi stvari, kaj su na zemlji, to ju zovemo stréla; praesk pako i trésk, uz koje ove ogromne iskre freaju, i odbijaju se vu oblake dugo vremena odjekuju, zovemo grmljavina.

Ako je istina, da je grmljavina samo praesk i tresak, kaj se poradja s freanja munjevine iskre, to bi valjalo da ju čujemo vu on čas, kad vidimo bliskanje, kák n. pr. pucajući iz puškah, čujemo pucajavu vu isti čas, vu koji plamen vidimo. Nu ovdje je drugač; — grmljavinu čujemo navadno istom nekoliko časov po bliskanju.

Nemojte zato podnipošto misliti, da grmljavina nije jeka bljeska, ar kaj ju istom kešneše čujemo, tomu je zevsema drugi zrok.

Gdo drévo séče, taj čuje vudaranje sekire vu on čas, kad zaséče vu drévo; nu da li se i onomu tak čini, koji to iz daleka gleda? Nipošto. Ar vu tom slučaju sudimo najprije, da je sekira pala; a istom zatim čujemo vudarec. Niste li slučajno n kada videli i čuli pucajanje i pucajavu kanonov (štukov)? Gdo je to čul, taj bude znal, da vsaki put po bljesku mine dober čas, prije nego kaj se začuje treskavica, a ono opet na samom mjestu i bljesk i tresk mora vu isti čas postati. — Iz vsega toga sledi, da praesk, treskavica, réčujm vsaki glas ili koja gođ jeka treba nekaž vremena; da dojde s jednoga mjesta na drugo; i to naravski tim više, čim je mjesto dalje. Istina je, da i bljesek, pak i vsaka svetlost treba vremena, da dojde s jednoga mjesta, gde se je pojavila, na drugo mjesto odaljeno; nu to biva tolikom hitrinom, da se ni nepaži; bila dalečina ma kolika, to se opet čini, da se je bljesk tu i tam pojavil vu isti čas. — Glas anda polekše; ide nego svetlost; nije zato ni čudo, ako bljesak prije vidimo, neko što grmljavinu čujemo, pak se makar i jedno i drugo pojavilo vu isti čas. — Pokedob da su vučeni ljudi proračunali, da grmljavina vu jednom času (sekund), tojest uz onoliko vremena, koliko ga trebamo

da hitro idu, većinimo triko rađaje, prevali okolo 90 metrov; to promislite, nebi li se dalo proračunati, kak je daleko od nas oblak, iz kojega dohadja bljesk i grmljavina, kad bi pobrojili za koliko smo časov prvije vidili bljesk, nego kaj smo čuli grmljavinu?

S toga, kaj ste do vezda čuli o bliskavici i grmljavici, dokucili budete prez dvojbe, da krivo misle, koji se grmljavine boji. Grmljavina sama po sebi nemore ni škoditi; nahuditi more samo munjevna iskra, kad na zemlju padne. Vu onaj čas kad grmljavinu čujemo, fronula je već iskra i pogibslj je minula.

Vezda znate i to, kaj imate držati, do ljudih, koji misle, da sa strélom pada iz neba nekakov kamen ili željezo, pak da je upravo taj kamen stréla; da je ona hiža, gde se takov kamen čuva, obranjena od stréle; da od ovakvoža kamena more krava presušiti, ako se žnjim coprija sbija! To su babje pripovesti, pak ako t čujete, da gdo ovak govori to ga sažalite i pomilujte, ar je vu ujeja jako zanemaren razum, taj nailjepši dar božji, podvučite ga zato i napunite ga na bolje.

Bajka je i to, kada gdo govori o vodenoj ili h'adnoj stréli, koju more vgasiti požar, koj je nastal zbog ognjene stréle. Ovo je takova beđastoča, kakva bi bila, kad bi gdo rekel, da hitac (kus) iz puške more biti voden ili ognjen. Vsaka je stréla ogromna

ZABAVA.

Gottfried Keller.

Na dalek poznati profesor i pjesnik (költö) Gottfried Keller iz Züricha u Švaj carskoj, ljubil je, kak i mnogi drugi vmetelni, dobru kapljicu i nije riedko sprobal onu iz sv. pisma: „Vino razveseljuje srdce covieka“ u kojoj poštenoj krčmi, gde još nije bila navada kršćenja.

Jerbo pak je imal navadu potiho samo za sebe misliti, izbegaval je prazne spomenke svojih supivcev, pak se je znal u zadnju nobicu posve sam k-kojemn stolu sesti, gde su mu vinski duhi pomagaj veržuse kompuuvati tak, da je višekrat koje već gotovo dielec znal od onud sobom domov odnesti, koje je samo onda doma gde kaj prikratil ili produžil, zgladil i obkiesiril za da se je onda mlado i staro moglo tim, kak sad mojim pripoviedkami zabavljati i vrieme si kratiti.

Negda međujim se znalo dogoditi, kád je koju malo veselešu pripovest u veržuse znal postavljati, da je više tih vinskih duhov iz krčmarove pivnice ks bi pozval, te mu se je jednoč dogodilo, da su mu ti duhi, dok se je domov vraćal, putem sve na toliko zméšali, da za sve na svietu nije mogel niti vultu niti kuću najti, u kojoj je bil doma i ukolaj ije njegova sestra, gazdarica, već vure brojila

u kojoj su već dve mehke i tople papu e na dve ozebene noge čekale.

Sad je bil tolač zлата vrieden a i vrlo potreben, jer je već bila kesna jesen, a od iezerišča je tak mrali vietar viekal, da okolo tumaranje i setanje cielu noć, ili dok bi ti nesretai duhi k pameti došli, nije bilo ugodno a niti preporuke vriedno.

Posto je pako putem baš hrpa dijakov došla, koji su se ne samo cieli dau na visokoj školi nego i kasno n noć opet drugod duševno zabavljali te usled toga i po vulici priličnu larmu činili, odlučil smrzavajući se profesor, koj akoprem i sam profesor na visokoj školi, te mu se je i špotno činilo ovak u kesnoj noći po svojih vlastitih dijakih u sumanjivoj ulici prepozuan biti, ipak rešene mlade ljude u pomoć prizvati, te u ufanju, da ga u tmigni mozbit ipak niti jedan prepoznal nebude, stavi na uje sledede pitanje:

„Moja gospoda, nebi li mi znali povedati, gde profesor Gottfried Keller stanuje?“

No dakako, to su dijaki dobro znali, da pače i još više, oni su polag svega toga, da je bila noćna tmina odmah prepoznali i svoga ljubeznoga zabludienoga učitelja i pjesnika, te im se je i zato tim endnovatije vidlo ovo njegovo čudno pitanje.

Anda prime najstariji ismod njih rieč, te u začudjenju reče:

„Ali, gospodiu profesor, kak samo moreju kaj takovoga pitati?! — Professor Gottfried Keller, . . . em taj su oni sami!“

Na to se profesor razardi i zavikne:

„Vi bedaki, to i sam znam; ali gde stanujem, to neznam!“

Da su se na to svi grohotom nasmejali i da su zajedno š-njim na skoro njegov stan našli, to mi dalje nije treba povedati, jer se od sebe razme.

Em. Kollay.

Božju volju človek nemore premeniti ili:

Pripečenje dva kraljevskih sinov.

(Dalje).

Zatim su dalje išli i došli su k-jednoj pečini, gde je jedna strahovita stvar čekala, takša, od koje Derengar niti senjal nije nigdar. Dvadeset i četiri noge je imala, dvanajst glavah, strahovito velike peroti i repa. Na nogah škrample i vu lampi tak špičaste zube, kak igla. Kada je s repom vudrila, zereče iskre su letale.

Sad je pregovorila noćna lepota: „Kralj, velika proba čeka na te, od koje stoji tvoje i moje življenje. Poveč mi, kuliko strelec imaš pri sebi?“

„Dvanajst“ — odgovori Derengar.

„Ravno dosta“, veli lepota, pozaj dvanajst glav ima, ako ti ruka nedrvče i srdce ti je na mesti, onda smo odslobodjeni; ako pak si

iskra munjevna, vužgala ona ili nevužgala hižu ili drugu kakvu stvar. Ako vudri vu suho drévo ili slamu, to ju budeza sigurno vužgala, ako li vudri vu zid ili vu jako moker krov, tu pošktizne, pak ga neče vužgati.

I to je velika bedastoča, kad ljudi misle, da nisu dužni gasiti ognja, koga je stréla vužgala, ar je to tak Bog dopustil. Gđv tak sudi, taj prez dvojbe misli, da je Bog kak god i čovek. koji kama ije hiče na onoga, na koga se ardi. Vidite anda pa negresi on proti Bogu koji ovakvoga ognja gasi, već onaj koji ovak misli, Zlo se vsako samu nplača, gospodin Bog netreba ktomu stréle Zločest čovek ako i nebude kaštigovan od ljudih zaradi gréhah, kaj jih je počinil proti svomu bližnjemu, bude kaštigovan po svojoj duši iliti dušnom spoznauju, koja ga bude mučila, pak kak su bu goder tomu otimal, i žuhki mu budu zadnji trenutki života — Zapameteite si anda, da nevalja ruke vkriž deti da stréla vu kakvu hižu ter ju vužge, nego da valja priskočiti vu pomoć svojemu susedu koji more biti nije kriv niti dužen, pak ga je snašla ne sreća, kak i vsakoga drugoga, kojemu hiža pogori iz kojega god zroka. —

Medtimgoga i dragi Bog negda negda pokaže svoj moć i jakost nad onimi, koji ga preveč bantuju i proti njemu mrmlija. o. — Precitajte si, kak je gospodin Bog ljetos kaštiguval jednoga bogatuša, koj je svojim nečudorednim ponašaujem bantual povsud pobožno čuvstvo katoličkih vernika — — sljedeće.

Vu Rétsagu živel je bogataš imenom Daru Matjaš Bil je gospodar od sto mekot semlje, dvanajst jarmov volov, i črez sedem ljet bil je vu svojem mestu občinski biro.

Navaden je bl navěk govoriti ovak: moliti, postiti, spovédati se, k službi Božjoj it, vse to da su stvari nepotřebne, suviše, koje se pristojje za stare babe, za dčcu i redovnike, ar je to njihov posel: ali jeden bogataš, kak god je on, netreba se brinuti za Boga. On nemači za njega, pak kaj bi mu i mogel pomoći? Njemu zemlje oranice rodiju plodom, ali samo zato, ar on je

obdelava, on da je zdrav, ali za to, ar je pazljiv ter se čuva njemu da se nedogadja nikakva nesreća, ar da on na vse dobro pazi, on da je izprobal, da mu Bog još nigdar nije niti falacee kruha dal.

Dobra njegva tovarušica gustokrat ga pazljivoga činila, prosila i opominála, nek se okani, haba takvoga nepoštenoga zaufanja vu samoga sebe, ar je to gréh proti Duhu svetomu, i zbog tulike oholnosti, da bi ga mogla jenkrat kaštiga Božja dosioci.

Bilo je na Telovo Vsi věrni kršćeniki išli su vu cirkvu, da se pokloniju preve tomu oltarskomu Šakramentu, samo Daru Matjaša nije bil. I né samo kaj uije on sam i sel vu cirkvu, nego, kaj je gorše, nije pustil niti svoju družinu da ide, dapače on je još ostro naložil, da moraju iti s kolima na senokošu po seno i spraviti vu škedeni.

Jeden od slugov, koji je još najviše věre imel, odprto je izjavil, da bu rajši prvlje ostavil službu, nego na ov veliki svetek delati: „ar da Bog to prepovēda, gdo pak to zupoved krši toga on kaštiguje“.

„Da pretečem Boga, a bum tebe prvlje kaštiguval“, giadavo je rekél Daru. „Ili hajd po seno, ili moraš ostaviti moju hižu i vzeti bogeeku palicu, ali ti velim još i to, da mi se više nigdar ne pokažeš vu mojoj hiži Naj te Bog zderžava, vu čiju vezda služba hočeš stupiti“.

„Za ljubav Božju“, zakričála mu je tovarušica, koja je vse čula, „kaj to snuješ? Morti nebudeš dal vu ov tak sveti blagdan delati? Kastiga te Božja more dostioci prvlje neg se dovriš posel. Pusti ljude, da idu vu cirkvu: im i oni imaju dušu. Ti s ikakti gospodar dužen brinuti se i za njihovo zveličenje; neka anda oni ov den služiju Bogu“.

„Kaj“, zaviknul s peklenskom srditost jum Daru ti mi budeš naputke davala, kada ja smem diti delati? Kak ja hočem, tak mora biti. Oni nek ideju vu cirkvu, ako ih Bog plati, ali dok ja moram vu kesu segnuti dotičas moraju oni onak pješati, kak jim ja fučkam. Marš na kola! Vun na senokošu po seno!

Stari slug Ivan ostavil je službu i

otišel je. Odlazeći rekél je još: „Želim vam blagoslov Božji, ali pazite, da vam kamen, kaj ste ga denes vu nebu hitil, nepotere, nerazlupa glavu vašu“.

Ljudstvo je prav izišlo iz cirkve, kad su se i slugi Daruin na najveću sablazan, spot čolog mesta povraćali sa senoim dimo: Okolo četrte vure po poldan zdignuli su se veliki oblaki nad Rétsagom.

Slugi su zmštali prav zadnje kole seno, kad je u jenkrat vudrila strahovita stréla, koju je sprevodila grozna grmljavina. Za mali čas čelo seno i vsa gospodarska stanja Deruinove vu žarkom plavnu Stréla je vudrila. . . Zv Daru, koji je stal vu sredini dvorišća, zdignul je svoje šake proti nebu i preklinjal je Boga. — Stréla je vudrila drugi krat i — Daru se zrušil mrtev na zemlju.

Ljudi koji su se skup zbežali i vu ovom dogodjaju spoznali prst Božji, ostavili su strašno to mesto, genjeni gliboko s te kaštige, koja je znašla toga hultella. — „Svet k u j a p o v e d a n e s v e t k e“,

Priredil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Podpuno potemnjene sunca.

Na 9. augusta ljeta 1896. bude podpuno potemnjene sunca, zadnje, koje se bude vu ovom stoletu videlo vu Europi. Sjena meseca dira zemlju najprvlje vu atlanskom oceanu (morju), prohadjá za tim preko Norveške, Rus je i Japana, ter ostavlja zemlju na velikom Oceanu. Vu Englezkoj spravila se velika ekspedicija na Lapiandiju za motrenje potemnenja. Odlazek iz Londona ustanovljen je za 21. juliša, dolazak vu Vadsø 3. augusta. Povraček vu London 17. augusta. Čena za osobu od Londona vu Vadsø i natrag 40 guinejah,

Iz života jednog kardinala.

Iz Madrida pišu: Ovih dnevov pohodil je nadbiškup valladolidski Don Antonio Cas-

zgulil sigurnost, onda strašna smrt čaka na nas. Anda primi se k boju“.

Komaj je to zgovorila lepota, već je letela Derengarova stralica i zapičila se je vu jednu glavu pozojovu. Pozoj je na to takvu larmu napravil, da se je vie poštah daleko čulo i z repom je takvoga vetra delal, da su iskre Derengar vu obraz letale. Derengar ni se prebojal toga, nego je dalje spuščal strelice, tak dugo, dok je i dvanajstu glavu pozojovu uništil.

Noćna lepota prime zatem hitro Derengara i veli: „Žurimo se, dok nedojdeju drugi pozoji ovomu na pomoć“. Komaj zgovori te reči, strašni veter se zdigne njim za hrbtom i vidiju, da dva pozoji se žuriju proti njim.

Derengar i lepota stupiju vu pečinu črez pozojovo telo.

Vu isti minuti zniknula je šuma i oni su se vu jednim strašno lipom vrtu našli.

Noćna lepota sad hitro hiti iz sebe rubca i zdigne ruke proti nebu s najvećim veseljem veli: „Oh! hvala tebi, koj si iz ni česa stvoril nebo i zemiju, koj sve znaš i vidíš, koj si poslal oroga svéta najvitezčkoga vitēza, da me oslobodi od prokletstva“.

Zatim pak ovak veli:

„Velikodusan junak! ve ti povem, što sem. Ja sem ovoga oroga kraljica. Vekivečno zadovoljna sem bila, pri nebeski glasi sem zaspala i stala se, angelske sestrice moje svaki dan, svaku minutu jedno veselje su mi

napravile, svako mišljenje su mi spunile, i ja sem se hvalila, da od mene zadovoljneseга stvorenja nega na svetu, potrebuvala sem, da se mi i nebo naj vklanja, giđava sem postala; siromake, koji su k meni za pomoć došli prosit, odtirala sim, na zadnje s grehom sem obteršila svoju dušu; kupica se je napunila.“

„Moje sestrice nisu me već tak poštuvala, kak do sada, mati moja razsrdila se je na me, kad je počula, da sem zaljubljena“.

„Poleg našega orsaga vladuje jedna copernica koja strašno lepoga muža ima i koja je jako srdita na me. Njeni muž doškula se jedenkrat vu naš vrt rajski, kad sem sama bila nutri, poklekne se pred me i ljubav mi valuje“.

„Vu prvi minuti rezsrdim se, ali potlam, kad vidim njegvo lépo tělo, vužgala se je i moja ljubav prama njemu“.

„Poleg toga zato sem ga ipak prosila, da naj odmah ostavi naš vrt, ar či ga gdo spazi, zgubim tronuša“.

„Dospomenuli smo se, gde se budemo žišli. Sas sem štela moje neprijateljice muža odvabiti, da ju uništim.“

„Mučila sem, da to nitko nebude znal, ali moja mati, koja srdce vidi, pred me stane i veli: „Ti nesrećna, kaj hočeš napraviti?“

„Ja sem se prestrašila i sve sem tajla. Nato mi je tak dugo ne dala mir, dok sem njoj sve ne povedala. Lepe navuke mi je da-

vala, a ja nju ni sem hotela posluhnuti. Kad je mesec žišel, išla sem na put.“

Suzatim očmi je dalje povedala: „Nesrećni korak je bil to. Mati pred me stane, prosí me, da naj odstupim od toga. Nisem ja posluhnuo. Morala sem iti.“

„Nazapnje vidi mati, da nikaj nebude stvorila s menom, suzatim očmi me porine i veli: „Idi na troju škodu, i samo onda dođi nazad, kad po te dojdeme.“

„Ja sem se nikaj ne starala, nego sem išla na mesto, gde me je već čekal moj dragi. Kad me opazi, rezširi ruke, da me prime.“

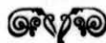
„Vu toj minuti skoči zjednoga grma copernica, vu ruki s jednom kamenom, s kojim zgodi svojega muža i on se je taki na kamen obrnul. Ja, kak hitro hočem vkrež skočiti, na kamena postanem, koj me je više klastrov visoko zdigel.“

„Sad se nasmejala copernica i veli mi: „Čekaj na tim kamenu, dok najvitezčki junak po te dojde.“

Strahovitno življenje sem imela ja na tim kamenu sto i petdeset lét. Copernica me je svaki dan došla srditi i komaj sem čekala, da sem vu miru mogla odprošćenje prositi od Bogu“.

Sráy Ferencz učitelj.

(Drugi put dalje).

cajares ministra javnih radnjah, gospona Boscha. Dojduci k njemu, rekel je nadbiškupl „Dohadjam k Vam, gospon minister, da mi Vi prvi morete gratulirati; upravo ova čas prijel sam v'ed, da ce me papa vu sljedećem konseistoriju imenovali kardinalom. Gospon Bosch je i gratuliral novomu kardinalu srdačno. „Ja cu Vam“, nastavil je nadbiškup, „i reći, zakaj sam baš hotel, da mi Vi prvi gratulirate. — Nekog dana, kad ste Vi bili morti 12 ljet stari, dopelal Vas je Vaš pokojni otec Miguel k svojemu prijatelju Iudaleciu Mateu, da se ondi čudiju Vašim osobitim sposobnostim na eksaktne znanosti. Kad ste Vi s otcem došli k Mateu, nahadjal se je pri njem jeden kaonirski kapitan. Vi ste bili podvrgnjeni egzameni, a Vaš je talent presenetil vse nazočne. Za tim se je vodila reč o frenologiji. Vaš je otec oduševljeno branil Gallovn teoriju, no kapitan ju je pobijal. Pošto je Vaš pokojni otec branil teoriju svimi argumenti, predložil je napokon da se iztraži njegova protivnika, kapitana. Kapitan je na to pristal, a kad je Miguel Bosch točno opipal njegovu glavu, rekel je: „Moja iztraga izkazuje, da Vi vu vojski (soldačtvu) nečete daleko dospeti; vi neimate zadosta soldačke energije, doklam imate vse spodobnosti za blagost i čednost, koja kinči cirkvenoga čoveka. Ja sam uvjeren, da bi Vi, kad bi zamenili sablju sa štolom, a soldačku opravu sa svećeničkom haljinom, postali kardinalom“. Nekeje vreme za tim ostavil je kapitan soldačku službu i stupil je vu sjemeniste (vu klerikat). Prorokovanje Vasega oca izpunilo se je, ar je kapitan eva postal kardinalom. — Ja sam najpre on kapitan.

† Kardinal princ Lucian Napoleon Bonaparte.

Iz Rima je došla telegrafična v'ed, da ondi 19. novembra vumrl oi kapi kardinal princ Lucian Napoleon Bonaparte. navršivši upravo 66 ljet, Sveti sbor, vu kojem sediju knezovi Saufelice i Hohenlohe, 'markez Rampolla, grofi Canossa, Schönborn i Ledochovski, gubi princom Bonapartom ovog po rodu najpreštimanesej kotriga, kogu j negda Napoleon III., nahadjajući se na vršku svoje moći, posadil na kardinalsku stolicu, nihajući se vu ufanju, da bi na njegovoj glavi jednom mogla zasvetiti i papianska tiara. Samo tri ljeta kesneše i napoleonska je carevina lezala vu prahu:

Princ Lucian Louis Jožef Napoleon Bonaparte rodil se je vu Rimu 15. novembra 1828. Otec bil mu je princ Carlo Bonaparte (1803—1857.) knez od Canina i Musignaua, sin Lucijana Bonaparte (1801—1854.), kći negdašnjega kralja španjolskoga Jožefa Bonaparte. Bil je anda po ot u i po materi pravi pravcati stričević Napoleona I.

Mladi Bonaparte, koji se je nav'ek držal za Talijana, bil je fino odgojen, i pošto je stupil vu svećenički stališ prorokoval mu se već zarana velika budućnost. Podprl svojim rođjakom, Napoleonom III., Bonaparte je, navršiv komaj 39. ljet vu papinskom konseistoriju od 13. marcija 1868. bil je Pijušu IX.; imenovan kardinalom, a da nije godina 1870. odpuhnuła drugog cesarstva, bog zas, kak bi bil osem ljet kesneše izpal izbor pape i bi li ikada gref Pecci bil zasel stolicu svetoga Petra.

No kardinal Bonaparte ponašal se je nav'ek lojalno nje se osobito iztical, a nije ni razpolagal vekšim imetkom. Po svojoj vanjštini jako je bil spodoben Napolenu I.

Po redu imenovanja bili su od njega stariji kardinali samo Metel (1858.) i Hohen-

lohe (1866.), kojim se još pridružuju kak jedini još od Pija IX. imenovani živići kardinali Monaco (1868), Oreglia (1873.), Ledochovski (1875.), Canossa (1877.), i Pa rocchi (1877.). — Bonaparte je sto šest (106) kardinal, koji je vumrl za pontifikata Leona XIII.

Od familije Bonapartah zivu još denes: Od stareše loze: tri sestre vezda umrvšeg kardinala: Julia zamužna za markeza di Roccagiovine; Charlotta, vdovica grofa Pri molia; Augusta, zamužna za principa Gabriela; i jeden brat, princ Napoleon Charles, koji ima samo dvē kćeri.

Dalnji su rođjaki iz te loze princ Roland Bonaparte, sin prince Petra i njegova sestra Jeana. Roland ima kćer.

Iz mladje loze, koja je vlada vu Francezkoj, živu: princ Napoleon, princ Luis, princeza Letitia i Matilda. — ter vdovica Napoleonn III. Eugenia. Vu vsemu su anda još živa samo 4 mužki odvetki familije Bonapartah.

Opet Dráva-Vásárhely. (Nedelisće):

Komaj kaj je prešlo tri meseca, kaj se strahoviti dogodjaj' tojest vumorstvo pripetilo vu Pusztafa (Pusztin) sbog pijanštine i vmerjen je bil stanovnik iz Nedeliséa imenom Loparič. A zakaj? Zaradi pijanštine! Da je družto mirno išlo iz puščinske krčme dimo, bilo bi prez boja bilo; ali pokojnikov prokleti pašvil, spravil ga je vu grob. I to je bil jeden Loparič. —

Na dan sv. Katarine 25. novembra po senjmu čakovečkem išlo je vno go ljudstva na vse strani k svomu domu, tak su i išli zvun nekojih nedeliséancov tri dečki junaki, naravski po navadi pijani i kak je navadno pripravni, koji god jim vu ruke dojde da ga pušteno zmlatiju, pak makar i na smrt, samo da jim srce odlehae i da moreju pripovedati kak su oni kuražni i jaki. — Tak su na dan senjma čakovskoga išli gori napomenjeju tri junaki i to s imeni: Lévec, Mikac i — i pak se budete čudili, da je opet bil jeden Loparič, koji su siromašnoga vahtara na orsačkoj štreki napali i počeli ga tući i sbahavati da je od vudarcov opal i tak rekuć omeglel. Čuvši to njegova žena išla je svojemu mužvu vu pomoć, ali i ona je dobila predosta. Kad su obedva tak stukli, da su komaj došli vu svoju sobu, ne veliki njihov kuraž i jakost vkrali su još tam pika i lopatu, za znamenje da oni kakti nedeliséanci imaju juša nekoga tući i njegove stvari odnesti. —

Ni samo, da se po noći tolvari, larma, krade, bije, nego su nekoji prestimani tobože dečki, počeli i po belom dnevru preganjati i napadati poštene ljude. — Pred malim vremeom bila je okradjena mesnica a bogme i iz jakoga magazina grahorka, a kad se je zpitavalo, gdo bi to mogel vse pokrasti, rekel je jeden vandracev: a kaj zezvédate, drugi nišči, kak nedeliški dečki.

I tak vam den s sbog neodranjenih takvih zlobincih, čovek neufa po dnevru kam iti, a jo: menje, pak po noći.

Dobro bi bilo, da bi p. kotarska oblast odredila, da bi dotična mesta više put se pregledala, ar ovih noćnih sovah i šišmišov ima dosta velikih i malih, koji vse drugo znaju i poznaju, samo školu i cirkvu uč. —

Medjimurski kolendar.

Izlazil je pri Fischelu Filipu vu Čakovcu Medjimurski Kolendar za leto 1896. Čena 20 kr. Vu kolendaru je više slikah. Sadržaj:

Kakvo bude ljetu 1896? Kolendar, sejm i izvnu toga. O kolendarima, Nekaj iz gospodarstva (Glád Ferencz) Gde gori?, Sreća (E. Kollay), Prefriganu dete, Pri sudu, Pri barberu, Zeuitbene ponude (Glád Ferencz), Plaća, Kak mi je išlo pri navučanju (Em. Kollay), Spametna ževa, Pijani Martiu, Nekaj za kratek čas (Glád Ferenc) Muškari na gostovanju (Složil: Martin Kutnjak).

Dobre žepne i stene vure za fal čenu moći dobiti pri Pol ak Bernatu vurarvu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal čenu:

Po državi odobrena

Magjarska razredna lutrija.

prigodom milenijske izložbe vu Budimpešti.

Vučenje vu Budimpešti od 6. do 14. decembra 1895.

Dobitki.	krunah.	krunah
1 nagrada od	600000	600000
Zadnji vučeni od ovih 49 glavnih egoditkov dobiva i nagradu od 600000 krunah	1	400000
	1	200000
	4	100000
	1	50000
	2	20000
	2	15000
	4	10000
	10	8000
	27	9000
	100	2000
200	1000	
1150	200	
20000	100	
21499 dobit i nagrada		skupa 4332000

Čena za oborazredne cele srečke:

1/1	1/2	1/4	cele srečke
80.	8.	4	krunah

Ravnateljstvo magjarske razredne lutrije.

Vu Čakovcu se dobivaju srečke vu knjižari:

(Fischel Fülöp Strausz Sándor).

Kad se ima krasti.

Neko fiskal je jednoč pred sudom imal braniti dva tata od kojih je jedan kral po noći a drugi po danu. Državni odvjetnik je o jednom i odragom imal zlo mjenje te je pri prvom preporučal sudu, da se tim oštrije kaštiguje, jer je u noći, kad sve spava i nitko svoje nemre braniti, kral za onoga opet je preporučal, da se tim oštrije kaštiguje, jer je hil tak dozovit, pak se je podufal onda, kada je sve na nogah, najme po danu, te kad je mogel znati, da ga bu netko videl, iti krast,

Fiskališ je oato svoje kliente prišel braniti te je svoj govor ovak započel:

„Gospodin državni odvjetnik pri mojem jeinom branjeniku, kakti otegujuća okolnost naznačil to, što je po noći kral, kad sve spava i nitko svoje braniti nemože. Pri mojem drugem pako branjeniku je napomenul kakti otegujući okolnost to, što se je neizmernom držovitostju podufal po bielom danu krasti. Ja sada pitam gospodina državnog odvjetnika: kada bi anda takov lopov neka krast išel?“

Em. Kollay.

Gabona árak. — Clena žitka

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	6.50	—
Zab	Zob	6.00	—
Rozs	Hrň	6.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
" uj	" nova	4.50	—
Árpa	Ječmen	5.00	—
Fehér bab uj	Grah beli	8.00	
Sárga " "	" zuti	7.00	
Vegyes " "	" zmésán	7.00	
Lenmag	Len	9.00	
Bükköny	Grahorka	5.00	

VASUTI MENETREND
CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napozaka	Óra	Perce	Gyors- pósta- és vegyesvonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv.
"	Délelőtt	11	39	postav.
"	Délután	5	52	vegyesv.
"	Éjjel	10	07	postav.
"	Reggel	5	52	vegyesv.
Pragerhof felé	Reggel	6	06	postav.
"	Délelőtt	11	30	vegyesv.
"	Délután	4	15	postav.
"	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	4	49	vegyesv.
Novimarfog	Reggel	6	15	"
Zágráb felé	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
"	Éjjel	1	30	"
"	Délelőtt	11	44	"
Bobára	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	5	51	postav.
"	Délelőtt	11	30	vegyesv.
"	Délután	4	01	postav.
"	Éjjel	1	14	gyorsv.
"	Este	9	32	vegyesv.
Pragerhof felől	Reggel	4	36	gyorsv.
"	Délelőtt	11	29	postav.
"	Délután	5	37	vegyesv.
"	Éjjel	9	55	postav.
Varaszdrol	Reggel	4	22	vegyesv.
"	Reggel	5	43	"
"	Délután	3	50	"
"	Éjjel	12	43	"
Zágrábból	Délelőtt	11	18	"
"	Este	9	30	"
Egerszegről	Délelőtt	8	52	"
Bobáról	Este	9	45	"

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁDFERENCZ

Nyilttér.

E rovat alatt közzétettétek sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Bali selyemszöveteket 35 krtól 15 frt 65 krig méterenként — valamint fekete; fehér, színes Henneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín s mintázatban stb. postabár és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba czimzettlevelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetmény.

Nagy-Bukovecz községben (Horvátország)

egy üzlethelyiség

3 szoba, konyha, pincze, padlás stb.-ből álló

továbbá a hozzá tartozó fél hold kert és 1 és fél hold szántóföld, azonnal **eladó esetleg bérbe-adandó.**

Bővebben értekezhetni a tulajdonosnál

Mailänder Albertnél

SZVIBOVCEN

902 3 - 3

utolsó posta Varaszd-Toplicza.

**A legjobb
szin-szappan**

**Uj talalmány,
patentirozott.**

Tulajdonsága:

Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a fehérnemű és a kezeknek.

Elárusítás:
**Gráner Testvér uraknál
CSÁKTORNYÁN.**
812 10 16

**SCHICHT-féle
szappan**

kulcs védjeggyel

József főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgönyczim: GOTTSCHLIG BUDAPEST.

Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG

thea-, rum- és cognac-
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV. ker., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK;

IV., Váci-u. 6. sz. a Mandarinhoz. VI., Andrassy-ut 23. sz. a Hong-Cong a Városház-tér mellett. városához: a kir. opera átellenében.

IV. Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhöz“

KIVITELI PINCZÉK:

X. kerület, Kőbánya, Füzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár Csáktornyan:

Strahia Testvérek uraknál

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazília- és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.

844 6-10

Arjegynek ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronáért,
egy tized sorsjegy 8 koronáért és
egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

M á r

1895. December hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

N a g y n y e r e m é n y h u z á s a

melyben 21,499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény
a legszerencsésebb esetben **Egy Millió** korona.

A sorsjegyek árai: | egész 40 frt. | tized 4 frt.
| fél = $\frac{5}{10}$ 20 frt. | huszad 2 frt.

(Portóért 5 kr., ajánlott levelekért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly, főelárusító

BUDAPEST, Szervita-tér 3. szám.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, 5, vagy ennél több sorsjegy vásárlásánál a legkülönfélébb számokat állítom össze tetszés szerint egész, fél, tized és huszadokból.

— Sürögöny-czim: **Lottoheintze Budapest.** —